

กรมการพัฒนาชุมชน
กระทรวงมหาดไทย

ระบบงานหลัก ระบบงานวิจัย

กรมการพัฒนาชุมชน
กระทรวงมหาดไทย

ระบบงานหลัก ระบบงานวิจัย

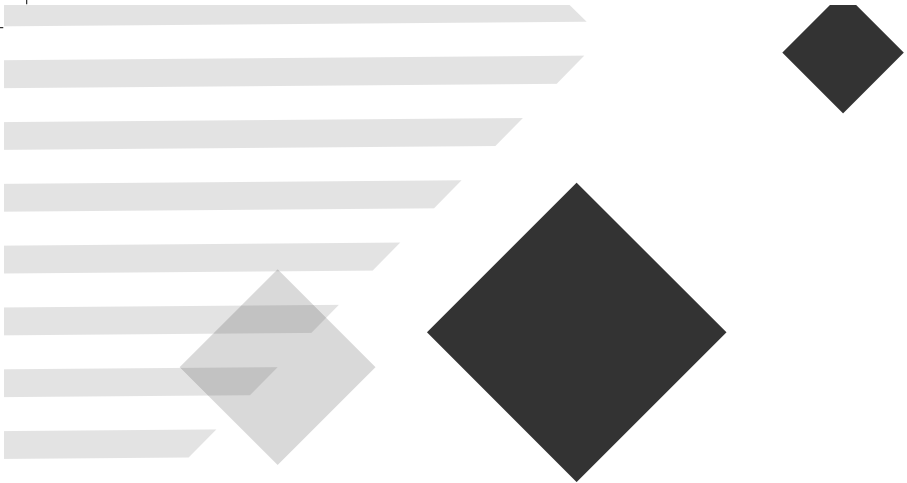
คำนำ

กรมการพัฒนาชุมชนได้ดำเนินการทบทวนระบบงาน และกระบวนการที่สำคัญของกรมฯ พร้อมทั้งปรับปรุงให้สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการปรับสมดุล และพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ พันธกิจ วิสัยทัศน์ และยุทธศาสตร์กรมการพัฒนาชุมชน ปี 2560-2564 ยึดหลักเกณฑ์การพัฒนา คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (PMQA) หมวด 6 การมุ่งเน้นระบบปฏิบัติการ จัดทำเป็นคู่มือการปฏิบัติงานให้บุคลากรของกรมฯ ได้นำไปใช้ในการปฏิบัติ และควบคุมกระบวนการทำงานให้เกิดประโยชน์สูงสุด ต่อประชาชน โดยในส่วนของ ระบบงานหลักจัดทำเป็นชุดแยกตามระบบงาน สำหรับระบบงานสนับสนุน จัดทำรวมเป็นชุดเดียวกัน เนื่องจากปริมาณเนื้อหาไม่มากนัก เพื่อให้ ผู้ปฏิบัติงานมีความสะดวก ง่ายต่อการศึกษาทำความเข้าใจ และนำปฏิบัติ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

คณะทำงานดำเนินการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ กรมการพัฒนาชุมชน ต้องขอขอบคุณผู้ที่มีส่วนร่วมในการจัดทำคู่มือ การปฏิบัติงานนี้จนสำเร็จเรียบร้อยพร้อมสนับสนุนการปฏิบัติงานของบุคลากร ระดับพื้นที่ให้มีแนวทางที่ถูกต้อง ชัดเจน และสะดวกต่อการใช้อ้างอิง ในการปฏิบัติงาน ทั้งนี้ หากเกิดข้อผิดพลาดประการใด คณะผู้จัดทำต้องอภัย มา ณ โอกาสนี้

คณะทำงานดำเนินการพัฒนา
คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐฯ
กรมการพัฒนาชุมชน

เมษายน 2562

สารบัญ

ระบบงานวิจัย

- ◆ ความเป็นมาและความสำคัญ
- ◆ คำอธิบายสัญลักษณ์ที่ใช้
- ◆ คู่มือการพัฒนาหลักสูตร
- ◆ คู่มือการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาชุมชน

หน้า

6

7 - 8

9

10 - 17

18 - 28

4

ระบบงานวิจัย

- ◆ คู่มือการพัฒนาหลักสูตร
- ◆ คู่มือการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาชุมชน

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญ

ปี พ.ศ. 2545 รัฐบาลได้ดำเนินการปฏิรูประบบราชการ ซึ่งผลจากการปฏิรูปดังกล่าว ทำให้ภาครัฐมีการกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการไทย โดยเป้าหมายสำคัญของแผนยุทธศาสตร์ฉบับนี้ คือ การพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ หรือที่เรียกกันโดยย่อว่า PMQA ปี 2558 เกณฑ์ PMQA ได้ปรับปรุงให้เกิดความสอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป โดยตระหนักถึงคุณค่าที่ส่งมอบแก่ผู้รับบริการ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่ม

ปี พ.ศ. 2560 สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (สำนักงาน ก.พ.ร.) ได้พัฒนารอบแนวทางการยกระดับสู่ระบบราชการ 4.0 เพื่อส่งเสริมให้หน่วยงานภาครัฐมีการพัฒนาองค์การไปสู่ “ระบบราชการ 4.0” ที่มีการทำงานอย่างเปิดกว้าง และเชื่อมโยงถึงกัน (Open & Connected Government) มีการทำงานโดยยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง (Citizen – Centric Government) เป็นองค์การที่มีขีดสมรรถนะสูง และทันสมัย (Smart & High Performance Government) โดยอาศัยปัจจัยหลักสำคัญ คือ การสานพลังทุกภาคส่วน (Collaboration) การสร้างนวัตกรรม (Innovation) และการปรับเข้าสู่การเป็นดิจิทัล (Digitization/Digitalization) ยึดหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี มุ่งประโยชน์สุขของประชาชนเป็นหลักเพื่อให้เป็นที่ไว้วางใจ และเป็นที่ยึดเหนี่ยวของประชาชน ซึ่งหลักสำคัญของการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐยังคงแบ่งออกเป็น 2 ส่วนใหญ่ ๆ คือ

ส่วนที่ 1 ลักษณะสำคัญขององค์กร

ส่วนที่ 2 เกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ

ซึ่งประกอบด้วย 7 หมวด คือ

- ● **หมวด 1** การนำองค์กร
- ● **หมวด 2** การวางแผนเชิงยุทธศาสตร์
- ● **หมวด 3** การให้ความสำคัญกับผู้รับบริการ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
- ● **หมวด 4** การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้
- ● **หมวด 5** การมุ่งเน้นบุคลากร
- ● **หมวด 6** การมุ่งเน้นระบบปฏิบัติการ
- ● **หมวด 7** ผลลัพธ์การดำเนินการ

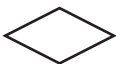
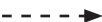
กรมการพัฒนารัฐบาลได้ตระหนักถึงความสำคัญในการพัฒนาองค์กร จึงได้เข้าร่วมดำเนินการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (PMQA) มาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2550 โดยในปี พ.ศ. 2562 กรมฯ ได้มีการปรับปรุง และพัฒนาระบบงานในหมวด 6 การมุ่งเน้นระบบปฏิบัติการ เป็นระบบงานหลัก 4 ระบบงาน 11 กระบวนการ และระบบงานสนับสนุน 3 ระบบงาน 3 กระบวนการ ดังนี้

ระบบงาน	กระบวนการ
1. ระบบงานหลัก 4 ระบบงาน 11 กระบวนการ	
1) ระบบงานเสริมสร้างความเข้มแข็งชุมชน	1) กระบวนการจัดตั้งกลุ่มองค์กรเครือข่ายกองทุนชุมชน 2) กระบวนการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง 3) กระบวนการประชาสัมพันธ์
2) ระบบงานพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน	1) กระบวนการลงทะเบียนผลิตภัณฑ์ชุมชน 2) กระบวนการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน 3) กระบวนการคัดสรรผลิตภัณฑ์ชุมชน 4) กระบวนการส่งเสริมช่องทางการตลาด
3) ระบบงานบริหารกองทุนชุมชน	1) กระบวนการจัดสรรเงินกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี 2) กระบวนการติดตามเงินกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี
4) ระบบงานวิจัย	1) กระบวนการพัฒนาหลักสูตร 2) กระบวนการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาชุมชน
2. ระบบงานสนับสนุน 3 ระบบงาน 3 กระบวนการ	
1) ระบบงานบริหารทรัพยากรบุคคล	1) กระบวนการพัฒนาบุคลากร
2) ระบบงานบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศ	1) กระบวนการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ
3) ระบบงานบริหารงบประมาณ	1) กระบวนการจัดซื้อ จัดจ้าง

คู่มือการปฏิบัติงานเล่มนี้ มุ่งให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ และพัฒนางานโดยแสดงให้เห็นจุดเริ่มต้น และจุดสิ้นสุดของงานที่มีข้อกำหนดที่สำคัญ จุดควบคุม ตลอดจนตัวชี้วัดสำคัญ ทั้งตัวชี้วัดกระบวนการ และตัวชี้วัดผลการดำเนินการ เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานได้ใช้อ้างอิง ป้องกันการเกิดข้อผิดพลาดในการทำงาน สร้างความพึงพอใจ ให้เกิดกับผู้รับบริการ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ส่งผลต่อการบรรลุวิสัยทัศน์ ของกรมการพัฒนาชุมชน “เศรษฐกิจฐานรากมั่นคง ชุมชนพึ่งตนเองได้ภายในปี 2564” ต่อไป

คำอธิบายสัญลักษณ์ที่ใช้

การเขียนแผนผังของกระบวนการ (Work Flow) ในคู่มือการปฏิบัติงานฉบับนี้มีสัญลักษณ์แบบ Flowchart ที่ใช้เพื่อแสดงถึงกิจกรรมที่ดำเนินการ ทิศทางของการปฏิบัติการตัดสินใจ ฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้อง และรายงาน/เอกสารต่างๆ ซึ่งมีคำอธิบายสัญลักษณ์ที่ใช้ ดังต่อไปนี้

สัญลักษณ์	คำอธิบาย
	จุดเริ่มต้น และสิ้นสุดของกระบวนการ
	กระบวนการที่มีกิจกรรมย่อยอยู่ภายใน
	กิจกรรม และการปฏิบัติงาน
	การตัดสินใจ (Decision)
	ฐานข้อมูล (Database)
	เอกสาร/รายงาน (Document)
	เอกสาร รายงานหลายแบบ/ประเภท (Multi-document)
	ทิศทาง/การเคลื่อนไหวของงาน
	ทิศทางการนำเข้า/ส่งออกของเอกสาร/รายงาน/ฐานข้อมูลที่จะเกิดขึ้น
	จุดเชื่อมต่อระหว่างขั้นตอน/กระบวนการ (Connector)

คู่มือการพัฒนาหลักสูตร

คู่มือการปฏิบัติงานเรื่อง : การพัฒนาหลักสูตร
 สำนัก/กลุ่ม : กลุ่มงานส่งเสริมมาตรฐานการพัฒนา
 ทรัพยากรบุคคลสถาบันการพัฒนาชุมชน
 หมายเลขเอกสาร : WI-สพช.-RD-01 หน้าที่ : 1/7
 วันที่เริ่มใช้ : 10 เมษายน 2562 แก้ไขครั้งที่ : 0

	คู่มือการปฏิบัติงานเรื่อง : การพัฒนาหลักสูตร	
	สำนัก/กลุ่ม : กลุ่มงานส่งเสริมมาตรฐานการพัฒนาทรัพยากรบุคคล สถาบันการพัฒนาชุมชน	
	หมายเลขเอกสาร : WI-สพช.-RD-๐๑	หน้าที่ : ๑/๗
	วันที่เริ่มใช้ : ๑๐ เมษายน ๒๕๖๒	แก้ไขครั้งที่ : ๐

ผู้จัดทำ ๑. (นางสาวจุฑาทิพย์ สมปราณานันท์) นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการพิเศษ ๑๐/เมษายน/๒๕๖๒ ๒. (นายดำรง สมหอม) นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ ๑๐/เมษายน/๒๕๖๒	ผู้ตรวจสอบ (นายรังกี พลเยี่ยม) ผู้อำนวยการสถาบันการพัฒนาชุมชน ๑๐/เมษายน/๒๕๖๒
	ผู้อนุมัติ (นายนิสิต จันทร์สมวงศ์) อธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน ๑๐/เมษายน/๒๕๖๒

ประวัติการแก้ไข

วันที่บังคับใช้	แก้ไขครั้งที่	เนื้อหาที่แก้ไข
๑๐ เมษายน ๒๕๖๒	๐๐	-

คู่มือการปฏิบัติงานเรื่อง : การพัฒนาหลักสูตร
สำนัก/กลุ่ม : กลุ่มงานส่งเสริมมาตรฐานการพัฒนา
ทรัพยากรบุคคลสถาบันการพัฒนาชุมชน
หมายเลขเอกสาร : WI-สพช.-RD-01 หน้าที่ : 2/7
วันที่เริ่มใช้ : 10 เมษายน 2562 แก้ไขครั้งที่ : 0

1. วัตถุประสงค์

เพื่อให้มั่นใจว่ามีการปฏิบัติที่ได้มาตรฐานตามข้อกำหนด ระเบียบ หลักเกณฑ์ เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรด้านการพัฒนาชุมชน ที่กำหนดไว้อย่างสม่ำเสมอ และมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับนโยบาย และวัตถุประสงค์ขององค์กร

2. ขอบเขต

คู่มือการปฏิบัติงานนี้ครอบคลุมการพัฒนาหลักสูตรด้านการพัฒนาชุมชน ของบุคลากรกับกลุ่มเป้าหมายการเรียนรู้ ตั้งแต่การหาความต้องการที่จำเป็น ในการฝึกอบรม การออกแบบหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้ และการวัด/ประเมินผล การฝึกอบรม สำหรับทุกครั้งที่มีการพัฒนาหลักสูตรของกรมการพัฒนาชุมชน

3. คำนิยาม

หลักสูตร หมายถึง การประมวลความรู้และประสบการณ์ที่วิทยาลัยการพัฒนาชุมชน ศูนย์วิทยบริการ และศูนย์ศึกษาพัฒนาชุมชน 11 แห่ง จัดให้ข้าราชการในสังกัด กรมการพัฒนาชุมชน เพื่อเตรียมความพร้อมพัฒนาก่อนประจำการ ระหว่างประจำการ และก่อนเข้าสู่ตำแหน่งในระดับที่สูงขึ้น ซึ่งเป็นหลักสูตรหลัก รวมทั้งหลักสูตรที่ให้บริการ แก่บุคลากรหน่วยงานภายนอก ผู้นำชุมชน กลุ่ม องค์กรเครือข่ายพัฒนาชุมชน โดยวิธีการ ที่หลากหลาย เช่น การฝึกอบรมในห้องเรียน การฝึกอบรมนอกห้องเรียน

การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง การปรับปรุง หรือเปลี่ยนแปลงหลักสูตรเดิมที่มีอยู่ ให้ได้ผลดียิ่งขึ้น หรือการสร้างหลักสูตรใหม่

ความจำเป็นในการฝึกอบรม หมายถึง สภาพการณ์ หรือปัญหาที่เป็นอุปสรรค ต่อผลสำเร็จของงานซึ่งสาเหตุของปัญหาเกิดขึ้นจากการขาดความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ และทัศนคติที่เหมาะสม

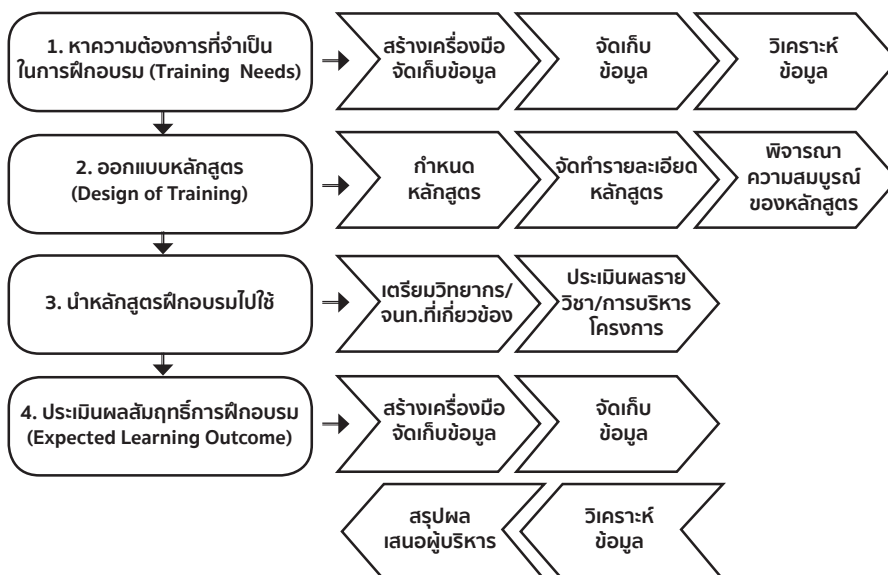
คณะกรรมการพิจารณาหลักสูตร หมายถึง ผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งโดยอธิบดี กรมการพัฒนาชุมชน กรณีเป็นหลักสูตรที่ยกย่อง โดย วิทยาลัยการพัฒนาชุมชน และศูนย์วิทยบริการ หรือแต่งตั้งโดยผู้อำนวยการสถาบันการพัฒนาชุมชน กรณีเป็นหลักสูตร ที่ยกย่อง โดย ศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชน 11 ศูนย์ ให้พิจารณา ปรับปรุงหลักสูตร เพื่อให้เกิดประสิทธิผลในการฝึกอบรม

คู่มือการปฏิบัติงานเรื่อง : การพัฒนาหลักสูตร
สำนัก/กลุ่ม : กลุ่มงานส่งเสริมมาตรฐานการพัฒนา
ทรัพยากรบุคคลสถาบันการพัฒนาชุมชน
หมายเลขเอกสาร : WI-สพช.-RD-01 หน้าที่ : 3/7
วันที่เริ่มใช้ : 10 เมษายน 2562 แก้ไขครั้งที่ : 0

4. ความรับผิดชอบ

- 4.1 อธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาหลักสูตรที่ออกแบบ โดย วิทยาลัยการพัฒนาชุมชน และศูนย์วิทยบริการ
- 4.2 ผู้อำนวยการสถาบันการพัฒนาชุมชน แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาหลักสูตรที่ออกแบบ โดย ศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชน 11 แห่ง และให้ความเห็นชอบหลักสูตรที่วิทยาลัยการพัฒนาชุมชน ศูนย์วิทยบริการ ศูนย์ศึกษา และพัฒนาชุมชนเสนอในการพัฒนาหลักสูตร
- 4.3 ผู้อำนวยการศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชน 11 แห่ง ดำเนินการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมข้าราชการกรมการพัฒนาชุมชน บุคลากรหน่วยงานภายนอก และผู้นำชุมชนกลุ่มองค์กรเครือข่ายพัฒนาชุมชน
- 4.4 ผู้อำนวยการวิทยาลัยการพัฒนาชุมชน ดำเนินการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมข้าราชการ กรมการพัฒนาชุมชน
- 4.5 ผู้อำนวยการศูนย์วิทยบริการ ดำเนินการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมผู้นำชุมชนกลุ่ม องค์กร เครือข่ายพัฒนาชุมชน
- 4.6 ผู้อำนวยการกลุ่มงานส่งเสริมมาตรฐานการพัฒนาทรัพยากรบุคคล ประเมินผลรายวิชา และประเมินผลโครงการฝึกอบรมซึ่งดำเนินการโดยวิทยาลัยการพัฒนาชุมชน และศูนย์วิทยบริการ

5. พังขั้นตอน และมาตรฐานการปฏิบัติงาน

คู่มือการปฏิบัติงานเรื่อง : การพัฒนาหลักสูตร
สำนัก/กลุ่ม : กลุ่มงานส่งเสริมมาตรฐานการพัฒนา
ทรัพยากรบุคคลสถาบันการพัฒนาชุมชน
หมายเลขเอกสาร : WI-สพช.-RD-01 ครั้งที่ : 4/7
วันที่เริ่มใช้ : 10 เมษายน 2562 แก้ไขครั้งที่ : 0

6. รายละเอียดการปฏิบัติงาน

6.1 หาความต้องการที่จำเป็นในการฝึกอบรม (Training Needs)

ศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชน วิทยาลัยการพัฒนชุมชน และศูนย์วิทยบริการ วิเคราะห์ความจำเป็นในการจัดฝึกอบรมแก่กลุ่มเป้าหมาย ตามภารกิจที่รับผิดชอบ และออกแบบเครื่องมือ ได้แก่ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และประเด็นการสนทนากลุ่ม (Focus Group) และนำเครื่องมือไปจัดเก็บข้อมูลผู้ที่เกี่ยวข้อง และวิเคราะห์ข้อมูลที่เกิดขึ้น

6.2 ออกแบบหลักสูตร (Design of Training)

ศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชน วิทยาลัยการพัฒนชุมชน และศูนย์วิทยบริการ นำผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการหาความต้องการที่จำเป็นในการฝึกอบรมมาจัดทำร่างหลักสูตร เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน และตอบสนองต่อนโยบายยุทธศาสตร์ กรมการพัฒนาชุมชน โดยมีการกำหนดหลักสูตรที่ผ่านความเห็นชอบจากกรมการพัฒนาชุมชน

หรือผู้อำนวยการสถาบันการพัฒนาชุมชน จัดทำรายละเอียดหลักสูตรที่ประกอบด้วย วัตถุประสงค์ หลักสูตร เนื้อหารายวิชา กิจกรรมการฝึกอบรม การวัดและประเมินผล การฝึกอบรม หลังจากนั้นนำร่างหลักสูตรที่ได้ออกแบบ ให้คณะกรรมการพิจารณาหลักสูตร ให้ข้อคิดเห็นเสนอแนะ เพื่อให้หลักสูตรนั้นมีความสมบูรณ์และเกิดประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

คู่มือการปฏิบัติงานเรื่อง : การพัฒนาหลักสูตร
สำนัก/กลุ่ม : กลุ่มงานส่งเสริมมาตรฐานการพัฒนา
ทรัพยากรบุคคลสถาบันการพัฒนาชุมชน
หมายเลขเอกสาร : WI-สพช.-RD-01 หน้าที่ : 5/7
วันที่เริ่มใช้ : 10 เมษายน 2562 แก้ไขครั้งที่ : 0

6.3 นำหลักสูตรฝึกอบรมไปใช้ (Implement of Training)

ศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชน วิทยาลัยการพัฒนาคชุมชน และศูนย์วิทยบริการ นำหลักสูตรที่ได้ออกแบบเสร็จเรียบร้อยแล้วไปใช้ในการฝึกอบรม โดยก่อนการจัดฝึกอบรมมีการประชุมเตรียมความพร้อมของเจ้าหน้าที่ศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชน วิทยาลัยการพัฒนาคชุมชน และศูนย์วิทยบริการ ที่ได้รับมอบหมายเป็นวิทยากรเพื่อให้เข้าใจตรงกันเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ เนื้อหา กิจกรรมการฝึกอบรม การวัด/ประเมินผลการฝึกอบรม และการติดตามหลังฝึกอบรม รวมทั้งมีการประชุมเจ้าหน้าที่โครงการที่ได้รับแต่งตั้งเพื่ออำนวยความสะดวก และเตรียมอาคารสถานที่

ที่เอื้อต่อการเรียนรู้แก่ผู้เข้าอบรม ได้แก่ การจัดเตรียมห้องบรรยาย โสตทัศนูปกรณ์ อุปกรณ์การฝึกอบรม ห้องพัก ห้องอาหาร ฯลฯ ระหว่างฝึกอบรมหน่วยดำเนินการฝึกอบรม ซึ่งได้แก่ ศูนย์ศึกษาพัฒนาชุมชน และวิทยาลัยการพัฒนาคชุมชน ประเมินผลรายวิชาหลังเสร็จสิ้นการฝึกอบรมแต่ละวิชา และประเมินผลการบริหารโครงการตามแบบประเมินผลรายวิชาและแบบประเมินผลโครงการ ที่กำหนดในคู่มือมาตรฐานการพัฒนาทรัพยากรบุคคล และรายงานผลการประเมินให้ผู้บริหารทราบ

6.4 ประเมินผลสัมฤทธิ์การฝึกอบรม (Expected Learning Outcome)

ศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชน วิทยาลัยการพัฒนาคชุมชน และศูนย์วิทยบริการ ติดตามประเมินผลหลังฝึกอบรม 2 - 3 เดือนเพื่อตรวจสอบว่าผู้เข้าอบรมสามารถนำความรู้ ทักษะที่ได้รับจากการฝึกอบรมไปปฏิบัติงานได้จริงเพียงใด บรรลุผลตามวัตถุประสงค์โครงการหรือตัวชี้วัดโครงการหรือไม่

7. เอกสารอ้างอิงที่เกี่ยวข้อง

- ◆ คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาหลักสูตร
- ◆ คำสั่งแต่งตั้งเจ้าหน้าที่โครงการ

8. แบบฟอร์มที่เกี่ยวข้อง

- ◆ แบบประเมินรายวิชา
- ◆ แบบประเมินผลโครงการ
- ◆ แบบสรุปผลการประเมินโครงการ

คู่มือการปฏิบัติงานเรื่อง : การพัฒนาหลักสูตร
 สำนัก/กลุ่ม : กลุ่มงานส่งเสริมมาตรฐานการพัฒนา
 ทรัพยากรบุคคลสถาบันการพัฒนาชุมชน
 หมายเลขเอกสาร : WI-สพช.-RD-01 หน้าที่ : 6/7
 วันที่เริ่มใช้ : 10 เมษายน 2562 แก้ไขครั้งที่ : 0

9. เอกสารบันทึก

ชื่อเอกสาร	ผู้รับผิดชอบ	สถานที่จัดเก็บ	ระยะเวลาจัดเก็บ	วิธีจัดเก็บ
1. แบบประเมินรายวิชา	- ศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชน 11 แห่ง - วิทยาลัยการพัฒนชุมชน - ศูนย์วิทยบริการ	- ศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชน 11 แห่ง - วิทยาลัยการพัฒนชุมชน - ศูนย์วิทยบริการ	5 ปี	- จัดเก็บตาม ปี พ.ศ.
2. แบบประเมินผลโครงการ	- ศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชน 11 แห่ง - กลุ่มงานส่งเสริมมาตรฐานการพัฒนาทรัพยากรบุคคล	- ศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชน 11 แห่ง - กลุ่มงานส่งเสริมมาตรฐานการพัฒนาทรัพยากรบุคคล	5 ปี	- จัดเก็บตาม ปี พ.ศ.
3. แบบสรุปการประเมินผลโครงการ	- ศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชน 11 แห่ง - กลุ่มงานส่งเสริมมาตรฐานการพัฒนาทรัพยากรบุคคล	- ศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชน 11 แห่ง - กลุ่มงานส่งเสริมมาตรฐานการพัฒนาทรัพยากรบุคคล	5 ปี	- จัดเก็บตาม ปี พ.ศ.

คู่มือการปฏิบัติงานเรื่อง : การพัฒนาหลักสูตร
 สำนัก/กลุ่ม : กลุ่มงานส่งเสริมมาตรฐานการพัฒนา
 ทรัพยากรบุคคลสถาบันการพัฒนาชุมชน
 หมายเลขเอกสาร : WI-สพช.-RD-01 หน้าที่ : 7/7
 วันที่เริ่มใช้ : 10 เมษายน 2562 แก้ไขครั้งที่ : 0

10. ระบบการติดตามประเมินผล

ข้อกำหนด	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย
- สอดคล้อง กับยุทธศาสตร์ - เป็นปัจจุบัน - นำไปใช้ได้จริง	1. ร้อยละของหลักสูตรที่ได้รับการพัฒนา 2. ร้อยละของหลักสูตรที่นำไปใช้ฝึกอบรม	80 100

สูตรการ คำนวณ (ถ้ามี)	หน่วย	ความถี่ในการ รายงาน	แบบฟอร์มจัดเก็บ	หน่วยงาน จัดเก็บ
-	ร้อยละ	หลังจากเสร็จสิ้น การฝึกอบรม	แบบตรวจสอบ การพัฒนาหลักสูตร	เจ้าหน้าที่ ศูนย์ศึกษา และพัฒนา ชุมชน 11 ศูนย์วิทยาลัย การพัฒนา ชุมชน และศูนย์ วิทยบริการ

คู่มือการศึกษาวิจัย
เพื่อพัฒนาชุมชน

คู่มือการปฏิบัติงานเรื่อง : วิจัยและพัฒนา
สำนัก/กลุ่ม : กลุ่มงานวิจัยและพัฒนา สถาบันการพัฒนาชุมชน
หมายเลขเอกสาร : WI-สพช.-RD-02 หน้าที่ : 1/10
วันที่เริ่มใช้ : 10 เมษายน 2562 แก้ไขครั้งที่ : 0

คู่มือการปฏิบัติงานเรื่อง : วิจัยและพัฒนา

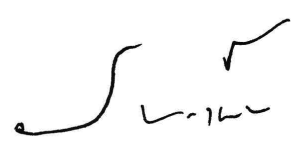
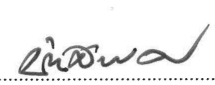
สำนัก/กลุ่ม : กลุ่มงานวิจัยและพัฒนา สถาบันการพัฒนาชุมชน

หมายเลขเอกสาร : WI-สพช.-RD-๐๒

หน้าที่ : ๑/๘

วันที่เริ่มใช้ : ๑๐ เมษายน ๒๕๖๒

แก้ไขครั้งที่ : ๐

ผู้จัดทำ ๑. (นางสาวโสภาพร วิศิษฐ์พงศ์) นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการ ๑๐/เมษายน/๒๕๖๒ ๒. (นางสาวสุณี ภริมย์รักษ์) นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการ ๑๐/เมษายน/๒๕๖๒	ผู้ตรวจสอบ (นายรังกี พลเยี่ยม) ผู้อำนวยการสำนักงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ๑๐/เมษายน/๒๕๖๒ ผู้อนุมัติ (นายนิสิต จันทรสมวงศ์) อธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน ๑๐/เมษายน/๒๕๖๒
---	--

ประวัติการแก้ไข

วันที่บังคับใช้	แก้ไขครั้งที่	เนื้อหาที่แก้ไข
๑๐ เมษายน ๒๕๖๒	๐๐	-

คู่มือการปฏิบัติงานเรื่อง : วิจัยและพัฒนา
สำนัก/กลุ่ม : กลุ่มงานวิจัยและพัฒนา สถาบันการพัฒนาชุมชน
หมายเลขเอกสาร : WI-สพช.-RD-02 หน้าที่ : 2/10
วันที่เริ่มใช้ : 10 เมษายน 2562 แก้ไขครั้งที่ : 0

1. วัตถุประสงค์

เพื่อให้มั่นใจว่ามีการปฏิบัติตามข้อกำหนด ระเบียบ หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการวิจัย และพัฒนาที่กำหนดไว้อย่างสม่ำเสมอ และมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับนโยบาย และวัตถุประสงค์องค์กร

2. ขอบเขต

คู่มือการปฏิบัติงานนี้ครอบคลุมขั้นตอนการวิจัย และพัฒนาของเจ้าหน้าที่ กรมการพัฒนาชุมชนตั้งแต่การกำหนดประเด็นการศึกษาวิจัย และพัฒนา กำหนด วัตถุประสงค์การวิจัย การออกแบบการวิจัย การกำหนดประชากร และวิธีการสุ่มตัวอย่าง การสร้างเครื่องมือ และหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผล การนำเสนอผลในรูปแบบการประชุมวิพากษ์ (ร่าง) ผลการศึกษาไปจนถึงการเผยแพร่ผลงานการวิจัย สำหรับทุกครั้งที่มีการวิจัย และพัฒนา ของกรมการพัฒนาชุมชน

3. คำนิยาม

วิจัย คือ กระบวนการค้นคว้าหาความรู้ที่มีระบบเพื่อตอบประเด็นที่สงสัย โดยมีระเบียบวิธีอันเป็นที่ยอมรับในศาสตร์แต่ละศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเชิงพัฒนา คือ การวิจัยที่มุ่งเน้นที่จะนำผลการวิจัยมาเพื่อปรับปรุง เปลี่ยนแปลง เพิ่มคุณภาพ ประสิทธิภาพ การทำงานปกติในองค์กรหรือหน่วยงานต่างๆ โดยอาศัยยุทธศาสตร์ วิธีการหรือเทคนิคต่างๆ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับลักษณะธรรมชาติของงาน หรือหน่วยงานนั้นๆ

ความเที่ยงตรง (Validity) หมายถึง ความสามารถวัดได้ตรงกับสิ่งที่ต้องการ จะวัด และวัดได้ครอบคลุมพฤติกรรมลักษณะที่ต้องการการกำหนดความเที่ยงตรง ตามเนื้อหานั้น จะต้องกำหนดนิยามตามทฤษฎี และแปลงเป็นนิยามเชิงปฏิบัติการเพื่อหา ตัวชี้วัด

ความเชื่อมั่น (Reliability) หมายถึง ความคงที่ในการวัดเมื่อวัดซ้ำๆ กัน หลายครั้งจะให้ค่าเหมือนเดิมหรือใกล้เคียงกัน

ระเบียบวิธีการวิจัย คือ กระบวนทัศน์ (Paradigm) ทฤษฎี หลักการ และกระบวนการ ดำเนินงานทุกขั้นตอน จึงครอบคลุมไปถึงวิธีการและเทคนิคของการวิจัย ซึ่งระเบียบวิธี

คู่มือการปฏิบัติงานเรื่อง : วิจัยและพัฒนา
สำนัก/กลุ่ม : กลุ่มงานวิจัยและพัฒนา สถาบันการพัฒนาชุมชน
หมายเลขเอกสาร : WI-สพช.-RD-02 หน้าที่ : 3/10
วันที่เริ่มใช้ : 10 เมษายน 2562 แก้ไขครั้งที่ : 0

การวิจัยหนึ่งอาจจะใช้เทคนิคหรือวิธีการได้หลายแบบ วิธีการหรือเทคนิคการวิจัยเป็นเรื่องของการทำกิจกรรมขั้นตอนใดขั้นตอนหนึ่งของการวิจัยเท่านั้น ระเบียบวิธีการวิจัยหรือวิธีการวิจัย (Research methodology) นั้นแบ่งได้เป็น 2 กลุ่มใหญ่ๆ คือ ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงวิตรรก (Rational research methodology) และระเบียบวิธีวิจัยเชิงประจักษ์ (Empirical research methodology)

4. ความรับผิดชอบ

ผอ. สถาบันการพัฒนาชุมชน : กำหนดประเด็นการวิจัย และพัฒนาให้สอดคล้องกับการเข้าใจของชุมชน

เจ้าหน้าที่วิจัย : ออกแบบและดำเนินการศึกษาวิจัย และพัฒนาให้ถูกต้องตามระเบียบวิธีการวิจัย

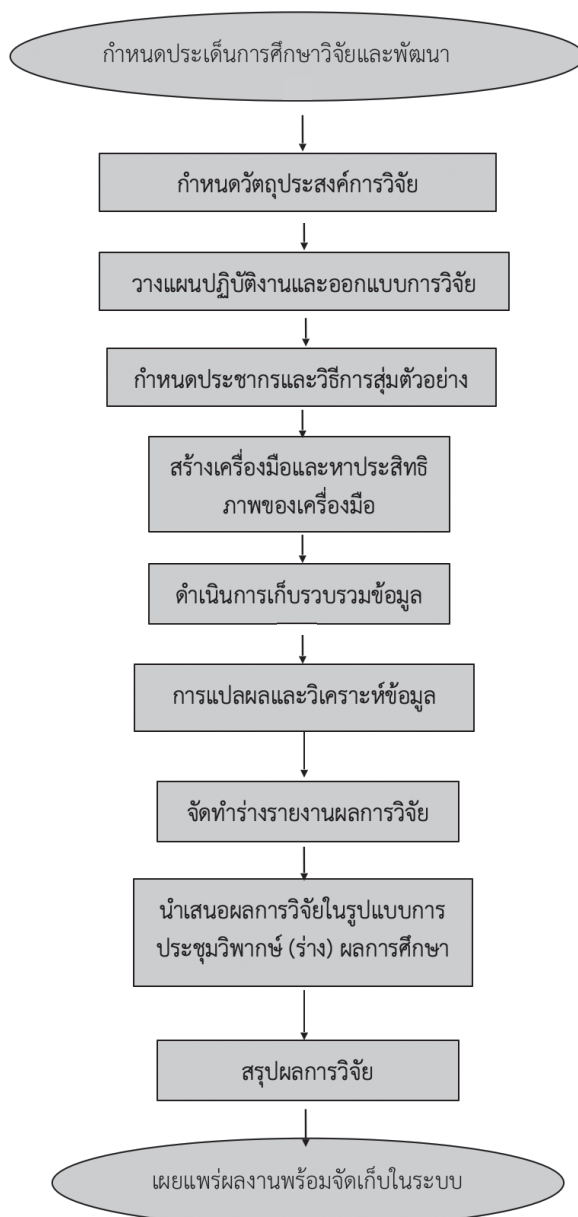
เจ้าหน้าที่ศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชน : ประสานงานกับพื้นที่ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อการเก็บข้อมูลวิจัย

เจ้าหน้าที่สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด : ประสานงานกับพื้นที่ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อการเก็บข้อมูลวิจัย

เจ้าหน้าที่สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ : ประสานงานกับพื้นที่ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อการเก็บข้อมูลวิจัย

คู่มือการปฏิบัติงานเรื่อง : วิจัยและพัฒนา
สำนัก/กลุ่ม : กลุ่มงานวิจัยและพัฒนา สถาบันการพัฒนาชุมชน
หมายเลขเอกสาร : WI-สพช.-RD-02 หน้าที่ : 4/10
วันที่เริ่มใช้ : 10 เมษายน 2562 แก้ไขครั้งที่ : 0

5. ฟังขั้นตอนและมาตรฐานการปฏิบัติงาน

คู่มือการปฏิบัติงานเรื่อง : วิจัยและพัฒนา
สำนัก/กลุ่ม : กลุ่มงานวิจัยและพัฒนา สถาบันการพัฒนาชุมชน
หมายเลขเอกสาร : WI-สพช.-RD-02 หน้าที่ : 5/10
วันที่เริ่มใช้ : 10 เมษายน 2562 แก้ไขครั้งที่ : 0

6. รายละเอียดการปฏิบัติงาน

6.1 กำหนดประเด็นการศึกษาวิจัยและพัฒนา พอ.สถาบันการพัฒนาชุมชน และเจ้าหน้าที่วิจัย ร่วมกันค้นหาประเด็นปัญหา เพื่อจัดเรียงลำดับความสำคัญของปัญหา ที่มีผลกระทบต่อยุทธศาสตร์กรมการพัฒนาชุมชนมากที่สุด และเลือกประเด็นปัญหา ที่มีผลกระทบต่อยุทธศาสตร์กรมการพัฒนาชุมชนมากที่สุด

6.2 กำหนดวัตถุประสงค์การวิจัย ผู้วิจัยต้องกำหนดข้อความที่เป็นปัญหา และวัตถุประสงค์ในการวิจัยให้ชัดเจน การกำหนดวัตถุประสงค์ในการวิจัยเป็นการค้นหา คำตอบที่ต้องการจากงานวิจัย

6.3 วางแผนและออกแบบการวิจัย ผู้วิจัยจะต้องทำการออกแบบ และวางแผน การดำเนินการวิจัยที่มีระบบและมีขั้นตอน เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูล และสารสนเทศที่ต้องการ นำมาใช้ในการตอบปัญหาการวิจัยตามจุดประสงค์ของการวิจัย ที่กำหนดไว้ได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน รวดเร็ว และมีความน่าเชื่อถือ ตลอดจนผู้วิจัยในการกำหนดแผนการปฏิบัติการวิจัย เพื่อใช้ในการตรวจสอบการดำเนินการวิจัยว่าเป็นไปตามเวลาที่กำหนดไว้หรือไม่ ว่าก่อนที่จะ ปฏิบัติการดำเนินการวิจัย ซึ่งการออกแบบการวิจัยดำเนินการตามรูปแบบการทำวิจัย ที่ประกอบด้วย 5 บท และมีขั้นตอนการปฏิบัติงานควบคู่กันไปดังนี้

1) ผู้วิจัยจัดทำคำสั่งกรมฯ เพื่อแต่งตั้งคณะทำงานโครงการศึกษาวิจัย จำนวน 15 คน และจัดทำบันทึกขออนุมัติดำเนินการโครงการศึกษาวิจัย

2) ผู้วิจัยจัดทำบทที่ 1 ประกอบด้วย ที่มา และความสำคัญของปัญหา วัตถุประสงค์ การวิจัย คำถาม การวิจัย ผลที่คาดว่าจะได้รับ ขอบเขตการวิจัย และนิยามศัพท์ที่ใช้ ในการวิจัย และจัดทำบทที่ 2 คือขั้นตอนของการทบทวนแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาใช้กำหนดตัวแปรรวมทั้งนำไปใช้พัฒนาเป็นกรอบ การศึกษา

3) ประชุมคณะทำงานโครงการศึกษาวิจัยทั้ง 15 คน ณ ห้องประชุมกรมฯ เพื่อพิจารณาร่างกรอบการศึกษาวิจัย (ครั้งที่ 1)

4) ผู้วิจัยส่งบทที่ 1 และบทที่ 2 ให้อาจารย์ที่ปรึกษาการวิจัย เพื่อตรวจสอบ และขอข้อเสนอแนะในการนำมาปรับแก้ไขให้ถูกต้อง

คู่มือการปฏิบัติงานเรื่อง : วิจัยและพัฒนา
สำนัก/กลุ่ม : กลุ่มงานวิจัยและพัฒนา สถาบันการพัฒนาชุมชน
หมายเลขเอกสาร : WI-สพช.-RD-02 หน้าที่ : 6/10
วันที่เริ่มใช้ : 10 เมษายน 2562 แก้ไขครั้งที่ : 0

5) ผู้วิจัยจัดทำบทที่ 3 ประกอบด้วย หน่วยที่ใช้ในการวิเคราะห์ พื้นที่ในการวิจัย ประชากรและกลุ่มเป้าหมาย เทคนิค และวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และอื่นๆ ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล การนำเสนอผลการวิจัย

6) ประชุมคณะทำงานโครงการศึกษาวิจัยทั้ง 15 คน ณ ห้องประชุมกรมฯ เพื่อพิจารณาร่างเครื่องมือการวิจัย (ครั้งที่ 2) จากนั้นผู้วิจัยปรับแก้ตามที่ประชุม และส่งให้อาจารย์ที่ปรึกษาการวิจัย จากนั้นนำมาเข้าที่ประชุมคณะทำงานโครงการศึกษาวิจัยทั้ง 15 คน ณ ห้องประชุมกรมฯ เพื่อพิจารณาร่างเครื่องมือการวิจัย (ครั้งที่ 3)

7) ประชุมเชิงปฏิบัติการทีมปฏิบัติการวิจัยเชิงพื้นที่ ประกอบด้วย เจ้าหน้าที่ศูนย์ศึกษาและพัฒนาทั้ง 11 ศูนย์ฯ จำนวนศูนย์ละ 2 คน และคณะทำงานโครงการศึกษาวิจัย 15 คน ณ ศูนย์ศึกษาและพัฒนา เพื่อกำหนดกลุ่มตัวอย่าง ชี้แจงเครื่องมือการวิจัย วางแผนเก็บรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูล

8) ทดสอบเครื่องมือ (Try Out) โดยการนำแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ ไปทดลองใช้กับกลุ่มที่คล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างการวิจัย เพื่อนำมาปรับแก้ข้อคำถามในส่วนที่ยังไม่ชัดเจน

9) จัดทำแบบสอบถาม (เชิงปริมาณ) และแบบสัมภาษณ์ (เชิงคุณภาพ) จากนั้นจัดส่งแบบสอบถามให้เจ้าหน้าที่สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดทั้ง 76 จังหวัด และจัดส่งแบบสัมภาษณ์ให้เจ้าหน้าที่ศูนย์ศึกษาและพัฒนาทั้ง 11 ศูนย์ฯ

10) จัดเก็บข้อมูล เจ้าหน้าที่สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดทั้ง 76 จังหวัด ลงพื้นที่เก็บข้อมูลเชิงปริมาณ และเจ้าหน้าที่ศูนย์ศึกษาและพัฒนาทั้ง 11 ศูนย์ฯ ลงพื้นที่เก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ

11) วิเคราะห์ข้อมูลและการนำเสนอข้อมูล ข้อมูลเชิงปริมาณนำไปประมวลผล และวิเคราะห์ข้อมูลในโปรแกรมคอมพิวเตอร์ SPSS การรายงานผลใช้การอธิบายแบบสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) เพื่อให้เกิดความเข้าใจในรายละเอียด คณะผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปแบบพรรณนา ได้แก่ การอธิบายความแตกต่าง การจัดกลุ่มข้อมูล และการตีความ รวมถึงนำเสนอผลการวิเคราะห์ ในรูปแบบตาราง เช่น ตารางแสดง

คู่มือการปฏิบัติงานเรื่อง : วิจัยและพัฒนา
สำนัก/กลุ่ม : กลุ่มงานวิจัยและพัฒนา สถาบันการพัฒนาชุมชน
หมายเลขเอกสาร : WI-สพช.-RD-02 หน้าที่ : 7/10
วันที่เริ่มใช้ : 10 เมษายน 2562 แก้ไขครั้งที่ : 0

ข้อมูลทั่วไป ตารางแสดงจำนวน โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่ามัธยฐาน ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าต่ำสุดและค่าสูงสุด ในส่วนของการนำเสนอผลการวิจัยเชิงคุณภาพใช้การพรรณนาแบบวิเคราะห์ (Description Analysis) เพื่อให้เกิดความเข้าใจในรายละเอียด ผู้วิจัยใช้การเชื่อมโยง และวิเคราะห์ข้อมูลภาคสนามร่วมกับข้อมูลจากเอกสารที่ได้จากการทบทวนวรรณกรรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และใช้ตารางข้อมูลประกอบการอธิบาย ซึ่งการนำเสนอผลการวิจัยได้เป็นไปตามกรอบแนวคิด และทฤษฎี ที่ได้ทำการทบทวน และนำข้อมูลมาสรุปอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ทั้งยังมีการอ้างอิงคำสนับสนุนจากผู้ให้สัมภาษณ์

.....
12) ประชุมคณะทำงานโครงการ เพื่อสังเคราะห์ผลการจัดเก็บข้อมูล (ครั้งที่ 4) จากนั้นผู้วิจัยปรับแก้ตามที่ประชุม และส่งให้อาจารย์ที่ปรึกษาการวิจัย จากนั้นนำมาเข้าที่ประชุมคณะทำงานโครงการศึกษาวิจัยทั้ง 15 คน ณ ห้องประชุมกรมฯ เพื่อสังเคราะห์ผลการจัดเก็บข้อมูลอีกครั้ง (ครั้งที่ 5)

.....
13) ผู้วิจัยจัดทำร่างรายงานผลการวิจัย นำข้อมูลที่วิเคราะห์มาเขียนในรูปแบบของการรายงานผลการวิจัย ประกอบด้วย วัตถุประสงค์การวิจัย กรอบการศึกษา เทคนิควิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล และผลการศึกษา

.....
14) การทำประชุมวิพากษ์ (ร่าง) ผลการศึกษา ในรูปแบบนำเสนอผลงานการวิจัยต่อผู้บริหาร คณะทำงาน และผู้ให้ข้อมูล จำนวน 88 คน เพื่อตรวจสอบข้อมูล และหาข้อเสนอแนะเพิ่มเติม อย่างน้อย 1 ครั้ง ณ ห้องประชุม 3003 กรมการพัฒนาชุมชน

.....
15) จัดทำรายงานผล นำข้อมูลและข้อเสนอแนะจากการทำประชุมมาใช้เป็นแนวทางในการแก้ไขเนื้อหา และหาข้อมูลเพิ่มเติม เพื่อให้งานวิจัยได้ข้อมูลที่ถูกต้องและครบถ้วน

.....
16) เผยแพร่ผลงานฉบับสมบูรณ์ ผู้วิจัยทำการส่งเล่มรายงานการวิจัยให้หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และสถานศึกษา พร้อมจัดเก็บในระบบ

6.4 กำหนดประชากร และวิธีการสุ่มตัวอย่าง กำหนดประชากรกลุ่มเป้าหมายในการวิจัย และเลือกวิธีการสุ่มตัวอย่าง เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างที่ถูกต้องตามหลักการเลือกกลุ่มตัวอย่างเพื่อเป็นตัวแทนของประชากร ซึ่งมี 2 หลักการใหญ่ได้แก่
1) หลักการอาศัยความน่าจะเป็น (probability sampling) หรือการเลือกอย่างสุ่ม

คู่มือการปฏิบัติงานเรื่อง : วิจัยและพัฒนา
สำนัก/กลุ่ม : กลุ่มงานวิจัยและพัฒนา สถาบันการพัฒนาชุมชน
หมายเลขเอกสาร : WI-สพช.-RD-02 หน้าที่ : 8/10
วันที่เริ่มใช้ : 10 เมษายน 2562 แก้ไขครั้งที่ : 0

(random selection) ซึ่งเป็นหลักการที่สมาชิกของประชากรแต่ละหน่วยมีความน่าจะเป็นในการถูกเลือกเท่าๆ กัน และทราบความน่าจะเป็นนั้น 2) ไม่ใช่หลักการความน่าจะเป็น (nonprobability sampling) เป็นการเลือกกลุ่มตัวอย่างที่ความน่าจะเป็นในการถูกเลือกของแต่ละหน่วยตัวอย่างไม่เท่ากัน หรือบางหน่วยมีโอกาที่จะไม่ถูกเลือก ดังนั้น จะเห็นได้ว่าการที่ถ้าเราเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยอาศัยหลักความน่าจะเป็น จะทำให้การประมาณค่าพารามิเตอร์ได้แม่นยำกว่า

6.5 สร้างเครื่องมือและหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ เจ้าหน้าที่วิจัยทำการทบทวนแนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างกรอบการศึกษา จากนั้นสร้างเครื่องมือในการวิจัย ทั้งเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ (แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์) และต้องตรวจสอบความถูกต้อง ความเชื่อมั่น และเที่ยงตรงของเครื่องมือกับผู้เชี่ยวชาญ หรืออาจารย์ที่ปรึกษาการวิจัย ปรับปรุงเครื่องมือ และนำไปทดลองใช้กับกลุ่มที่คล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างการวิจัย (Try Out) เพื่อนำมาปรับแก้ข้อคำถามในส่วนที่ยังไม่ชัดเจน

6.6 ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล เจ้าหน้าที่วิจัยส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และแบบแผนวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ไปยังเจ้าหน้าที่สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดทั้ง 76 แห่ง และเจ้าหน้าที่ศูนย์ศึกษา และพัฒนาชุมชน 11 แห่ง เพื่อทำหน้าที่ประสานผู้เกี่ยวข้องในการจัดเก็บข้อมูล และขอความอนุเคราะห์กับกลุ่มตัวอย่างเพื่อขอเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ (แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์) ในพื้นที่เป้าหมาย และกำหนดให้เจ้าหน้าที่สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดส่งข้อมูลมาที่ศูนย์ศึกษา และพัฒนาชุมชนภายใน 2 สัปดาห์หลังจากการเก็บรวบรวมข้อมูลเรียบร้อยแล้ว เพื่อให้เจ้าหน้าที่ศูนย์ฯ ทำการประมวลข้อมูล และจัดหมวดหมู่ ซึ่งรายการที่ต้องส่ง ได้แก่ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ หรือข้อมูลอื่นๆ ที่ใช้สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูล

6.7 วิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผล ผู้วิจัยจะต้องจัดประเภทข้อมูลหรือจัดหมวดหมู่ของข้อมูลอีกครั้ง เพื่อให้สะดวกต่อการที่จะนำไปวิเคราะห์ ซึ่งข้อมูลเชิงปริมาณ นำไปแปลผลและวิเคราะห์ข้อมูลในโปรแกรมคอมพิวเตอร์ SPSS นำมารายงานผลใช้การอธิบายแบบสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) เพื่อให้เกิดความเข้าใจในรายละเอียด คณะผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปแบบพรรณนา ได้แก่ การอธิบายความแตกต่างการจัดกลุ่มข้อมูล และการตีความ รวมถึงนำเสนอผลการวิเคราะห์ ในรูปแบบตาราง เช่น

คู่มือการปฏิบัติงานเรื่อง : วิจัยและพัฒนา
สำนัก/กลุ่ม : กลุ่มงานวิจัยและพัฒนา สถาบันการพัฒนาชุมชน
หมายเลขเอกสาร : WI-สพช.-RD-02 หน้าที่ : 9/10
วันที่เริ่มใช้ : 10 เมษายน 2562 แก้ไขครั้งที่ : 0

ตารางแสดงข้อมูลทั่วไป ตารางแสดงจำนวน โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่ามัธยฐาน ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าต่ำสุดและค่าสูงสุด ในส่วนของ การนำเสนอผลการวิจัยเชิงคุณภาพใช้การพรรณนาแบบวิเคราะห์ (Description Analysis) เพื่อให้เกิดความเข้าใจในรายละเอียด ผู้วิจัยใช้การเชื่อมโยง และวิเคราะห์ข้อมูลภาคสนาม ร่วมกับข้อมูลจากเอกสารที่ได้จากการทบทวนวรรณกรรม งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และใช้ตารางข้อมูลประกอบการอธิบาย ซึ่งการนำเสนอผลการวิจัยได้เป็นไปตาม กรอบแนวคิดทฤษฎีที่ได้ทำการทบทวนนำข้อมูลมาสรุปอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ทั้งยังมีการอ้างอิงคำสนับสนุนจากผู้ให้สัมภาษณ์

6.8 จัดทำร่างรายงานผลการวิจัย นำข้อมูลที่วิเคราะห์มาเขียนในรูปแบบ ของการรายงานผลการวิจัย ประกอบด้วย วัตถุประสงค์การวิจัย กรอบการศึกษา เทคนิค วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล และผลการศึกษา

6.9 การทำประชุมวิพากษ์ (ร่าง) ผลการศึกษา ในรูปแบบนำเสนอผลงานการวิจัย ต่อผู้บริหาร คณะทำงาน และผู้ให้ข้อมูล จำนวน 88 คน เพื่อตรวจสอบข้อมูลและหา ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม อย่างน้อย 1 ครั้ง ณ ห้องประชุม 3003 กรมการพัฒนาชุมชน

6.10 สรุปผลการวิจัย นำข้อมูลและข้อเสนอแนะจากการทำประชุมมาใช้เป็นแนวทาง ในการแก้ไขเนื้อหา และหาข้อมูลเพิ่มเติม เพื่อให้งานวิจัยได้ข้อมูลที่ถูกต้องและครบถ้วน

6.11 เผยแพร่ผลงาน ทำการส่งเล่มรายงานการวิจัยให้หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และสถานศึกษา พร้อมจัดเก็บในระบบ

7. เอกสารอ้างอิงที่เกี่ยวข้อง

- ◆ระเบียบวิธีวิจัย
- ◆โครงการศึกษาวิจัย

8. แบบฟอร์มที่เกี่ยวข้อง (ถ้ามี)

- ◆แบบสอบถามเพื่อเก็บข้อมูลการวิจัย
- ◆แบบสัมภาษณ์เชิงลึกเพื่อเก็บข้อมูลการวิจัย

คู่มือการปฏิบัติงานเรื่อง : วิจัยและพัฒนา
สำนัก/กลุ่ม : กลุ่มงานวิจัยและพัฒนา สถาบันการพัฒนาชุมชน
 หมายเลขเอกสาร : WI-สพช.-RD-02 หน้าที่ : 10/10
 วันที่เริ่มใช้ : 10 เมษายน 2562 แก้ไขครั้งที่ : 0

9. เอกสารบันทึก

ชื่อเอกสาร	ผู้รับผิดชอบ	สถานที่จัดเก็บ	ระยะเวลาจัดเก็บ	วิธีจัดเก็บ
1. แบบสอบถามเพื่อเก็บข้อมูลการวิจัย	เจ้าหน้าที่ศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชน สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดและสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ	- กลุ่มงานวิจัยและพัฒนา	2 ปี	เรียงตามปี
2. แบบสัมภาษณ์เชิงลึกเพื่อเก็บข้อมูลการวิจัย	เจ้าหน้าที่ศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชน สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดและสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ	- กลุ่มงานวิจัยและพัฒนา	2 ปี	เรียงตามปี

10. ระบบการการติดตามประเมินผล

ข้อกำหนด	ตัวชี้วัด			เป้าหมาย
- ได้มาตรฐาน - นำไปใช้ได้จริง - มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์	1. ร้อยละของงานวิจัยที่ดำเนินการตามแผน 2. ร้อยละของงานวิจัยที่นำไปใช้ประโยชน์			80 100
สูตรการคำนวณ (ถ้ามี)	หน่วย	ความถี่ในการรายงาน	แบบฟอร์มจัดเก็บ	หน่วยงานจัดเก็บ
-	ร้อยละ	รายปี	แบบรายงานผลการดำเนินงาน	เจ้าหน้าที่ศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชน สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดและสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ

อธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน
รองอธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน
รองอธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน
รองอธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน

ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาระบบบริหาร
ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมมาตรฐาน
การพัฒนากฎหมายบุคคล
ผู้อำนวยการศูนย์วิทยบริการ
ผู้อำนวยการกลุ่มงานยุทธศาสตร์
การพัฒนากฎหมายบุคคล

- [illegible]

นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ

นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ

300 လျှံ

ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา 5 ธันวาคม 2550 ชั้น 5 อาคารรัฐประศาสนภักดี
ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร 10210

บริษัท จัตร (ปิก ไอเดีย คัม ทุ ไลฟ์) จำกัด

กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร กรมการพัฒนาชุมชน
ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา
อาคารรัฐประศาสนภักดี (อาคาร B) ชั้น 5 ถนนแจ้งวัฒนะ เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร 10210
“เศรษฐกิจฐานรากมั่นคง ชุมชนพึ่งตนเองได้ ภายในปี 2564”